

cesserunt, n. 16 l. 1 tit. 52 part. 5. — Et an domino competat jus contra operarios, qui statim ab opere non discesserunt, dict. n. 16 et n. 5 l. 8 in eod. tit. — Dominus inferioris molendini, si clusam sibi et alio domino habenti molendinum commune mandaverit, ad partem expensarum teneatur, n. 2 l. 13 tit. 52 part. 5. — Domini, qui castel a possident, debent mandare civibus, quod illa habeant bene munita, ne propter desidiam perdantur, n. 4 l. 20 ibi. — domus quid debeat facere, si non habeat, unde reficiat domum suam, n. 1 l. 25 tit. 52 part. 5. — non compellitur domum destructam reficere, neque aliud aedificium facere de novo, et quando sic, n. 2 dict. l. 25. — Et quid si duo sint domini unius domus, et unus velit, ut paries de novo fiat, qui ipsorum partes dividat, an alter ad hoc sit compellendus, ibidem. — Dominus soli vel domus in qua cadit stillicidium meum, an possit illum altius elevare, n. 5 dict. l. 25 — si aliquid praecipiat servo suo, et eo tempore uxor servi debitum petat, quod prius servus facere debeat, n. 2 et 5 l. 2 tit. 5 part. 4. — propter necessitatem, an possit vendere suum ascriptitium, n. 2 l. 8 tit. 17 part. 4. — si cum esset in periculo vitae a servo defendatur, et ipse aliquem occiderit, an puniatur, n. 8 l. 5 tit. 21 part. 4. — bene potest servum suum castigare cum causa, vel sine ea, et illum poterit tenere in propriis vinculis, et quando, et qualiter illum castigare debeat; et an cum causa possit dominus immodice servos punire propria auctoritate, et an dominus possit illi alimenta denegare, et an eo ipso servus liber efficiatur, n. 4, 2, 5 et 5 l. 6 tit. 21 part. 4. — si cum uxore sua servum invenerit in rebus venereis, illum occidere poterit, n. 6 l. 6 tit. 21 part. 4. — Et quid si illum invenerit cum matre, sorore, concubina vel nepote ex filio, an et tunc illum occidere possit, ibi n. 7. — Et an dominus possit servum suum iterum redimere, suumque facere, n. 10 per text. ibi, l. 6 tit. 21 part. 4. — Dominus si judaeus sit, an possit habere servum christianum, n. 2 per text. ibi, l. 8 tit. 21 part. 4. — qui occupavit terras infidelium auctoritate Papae, an sit tutus in conscientia, n. 5 dict. l. 8 ibi. — si servum suum per scripturam, vel coram amicis, manumittere velit, an illum in persona quinque testium facere teneatur, n. 5 per text. ibi, l. 4 tit. 22 part. 4. — si cum esset adultus, velit vassallos suos liberare, an illud facere possit, n. 7 l. 1 tit. 22 part. 4. — communis rei, si in loco communi ecclesiam construere mandat, an alius dominus partem suam vendere compellatur, n. 2 l. 2 t. 22 part. 4, per text. ibi. — vendere compellitur in uno casu, quem ponit, n. 5 per text. ibi, l. 2 tit. 22 part. 4. — an a vassallo vel a liberto alii debeat, si ad paupertatem pervenerit, n. 4 l. 8 tit. 22 part. 4. — ex quibus causis possit servum suum manumissum in servitute redigere, n. 5 cum sequent. per text. ibi, l. 9 tit. 22 part. 4. — Domini qualiter, et in quibus possint onerare, gravareque vassallos, qui feudum habent ab ipsis, n. 2 usque in fin. l. 6 tit. 25 part. 4. — quando juventur consuetudine, seu praescriptione immemoriali in imponendis oneribus, seu exigendis collectis; et quando praesumatur fuisse per metum illam consuetudinem introductam, et qualis demum ista consuetudo

sive praescriptio esse debeat, ut peream dominus in possessorio et petitorio juvetur, et qualiter illam in articulis deducere debeat, ut probet per eam, vel ex ea condemnari possit, dict. n. 2 dict. l. 6 tit. 25 part. 4. — Dominus propter justitiam denegatam, ipse et ejus cives depraedari possunt, n. 5 l. 10 per text. ibi, tit. 25 part. 4. an debeat a domesticis suis et familiaribus adjuvari contra Regem, quando Rex illum extra regnum ejecit sine expressione causae; et in casu, in quo illud bene licet vassallis, qui a domino feudum obtinent, n. 41 et 45 l. 10 t. 25 part. 4. — propter rapinam, a Rege extra regnum ejici potest, et an tunc vassalli illum sequi teneantur, n. 4 cum sequent. l. 11 ibi. — transferens se ad infideles, ipse, et vassalli illum sequentes, proditionem committunt, n. 1 per text. ibi, l. 15 tit. 25 part. 4. — Domini debent esse legales, et fideles vassallis suis, illosque adjuvare tenentur sub poena privationis feudi, n. 6 per text. ibi, l. 5 tit. 26 part. 4. — Dominus debet esse mutuanus ad hoc, ut mutuum dicatur propriè, et quid si ex post facto fiat dominus, n. 2 l. 1 et n. 11. 2 tit. 1 part. 5. — qui tabernae iustitorem posuit, an per illum ipse obligetur, si iustitor pecunias mutuo receperit sive habeat a domino mandatum, sive non, et an iustitor pro tali mutuo ab eo recepto conveniri possit, n. 4 per text. ibi, l. 7 tit. 1 part. 5. — poterit retinere fructus secatos per colonum adhuc in fundo existentes pro mercede sibi debita, n. 4 l. 9 tit. 2 part. 5. — an debeat praeferi in reddendo deposito bonae fidei possessori deponenti, per n. 2 l. 6 tit. 5 part. 5. — si veniat cum fure petente quod deposuit, et petat sibi non reddi depositum, quia illa res est sua, an ita fieri debeat, n. 5 dict. l. 6 per text. ibi. — esse dicitur ille, qui succedit in majoria, non usufructuarius, n. 5 l. 7 tit. 4 part. 5. — aedificans de novo populum in proprio solo ipsius, an ipse ibidem jurisdictionem habeat, n. 4 l. 9 tit. 4 part. 5. — verus, cujus res ab illo fuit vendita, an possit pretium petere, et habere ratam venditionem, si res sit mortua, vel praescripta, vel sit difficilis ipsius rei persecutio, et an possit ipse agere ad rem ipsam, quando non erat solvendo, n. 4 l. 54 per text. ibi, tit. 5 part. 5. — potest compellere colonum, ut sibi vendat frumentum vel alios fructus potius quam alii extraneo, n. 4 l. 55 tit. 5 p. 5. — an praefatur consanguineo in retractu rei emphyteoticae, v. n. 2 dict. l. 55. — Domini terrarum obviare debent insidiis, retinendo custodes in insidiosis locis, ubi maleficia solent fieri, n. 7 l. 4 t. 7 part. 5. — juridici, qui appellantur, num. 8 dict. l. 4 ibi. — Dominus bene potest, imo et tenetur famulos suos castigare, num. 5 l. 11 tit. 8 part. 5. — si pro faciendo opere, pretium dare promisit, an ultra pretium officiales alimentare teneatur, et quando sic, n. 4 l. 6 tit. 8 part. 5. — rei locatae praesumitur ipsius rei dominus, et quando, n. 4 l. 18 tit. 8 part. 5. — an teneatur ad totale interesse conductoris, quando potuit providere, ne sibi fieret aliqua vis, et non fecit, n. 4 l. 11 tit. 8 part. 5, per illum text. — Et qualiter istud lucrum in conductore veniat considerandum, ibi in n. 2. — Et quid si culpa locatoris, et propter inimicitiam, quam cum eo habet aliqui, conductorem impediunt, ibi num. 5. — Dominus an et quando tenea-

tur ad mercedis remissionem, quando propter sterilitatem et casus fortuitos colonus ex fundo conducto fructus non collegit, et quid si dimidiam partem fructuum, qui soliti erant collegi, ipse collegerit, gloss. l. 22 ibi. — fundi conducti, an teneatur conductori solvere meliorationis expensas, et quales non, gloss. l. 24 tit. 8 p. 5. — qui alicui horreum suum locavit, an teneatur de custodia, quando illud specialiter non promissit, n. 4 l. 23 ibi, per illum text. — Et quid si locator sit in culpa, et qualis ista esse debeat, ibi in num. 2. — Dominus horrei si custodes ibidem posuerit, an et quando teneatur de custodia; et an et quando liberetur eos exhibendo, ibi in n. 5. — horrei si recepit in se custodiam, an de levi, vel de levissima culpa teneatur, et quando, ibi in n. 5. — si officiali suo, vel famulo generalem liberationem dederit pro rationibus ab ipso sibi redditus, an talis liberatio rescindatur, neque valeat, quando in reddendis rationibus reddens dolose processit, gloss. l. 50 tit. 11 part. 5, per text. ibi. — quales expensas negotiorum gestori solvere teneatur, et quando non, gloss. l. 28, et gloss. l. 29 tit. 12 part. 5, per illum text. ibi. — si ex talibus expensis non sit factus locupletior, an illas solvere teneatur negotiorum gestori, n. 2 dict. l. 29. — an possit a negotiorum gestore recuperare quod sibi casu fortuito perit, n. 4 l. 50 ibidem. — an possit propria auctoritate recludere hostia domus alicui locatae, quando inquilinus sibi pensionem non solverit, n. 5 ad fin. l. 41 t. 15 part. 5. — a famulis vel servis defendi debet, et de poena ipsorum non facientium, gloss. l. 16 per text. ibi, t. 8 part. 7. — an et quando teneatur pro rapina, vel pro delicto famulorum suorum, n. 5 l. 4 per text. ibi, t. 15 part. 7. — rei pignorate, an admittatur contra illam furantem creditori suo, an verò per creditorem excludatur, n. 6 et 7 l. 9 t. 14 part. 7. — Et ipse dominus lucrabitur quod ex actione furti datur creditori, ipse verò creditor non, ibidem in num. 8. — si fulloni, vel alio officiali rem suam dederit, ut ex ea sibi aliquid faciat, si ipse dicat rem sibi furatam, qualiter dominus contra eum agat, gloss. l. 10 per text. ibi, tit. 14 part. 7. — Et an dominus compellatur agere contra furem, si noluit, ibidem in n. 5 et 6. — Dominus rei depositae penes aliquem, an agat actione furti contra furem, vel an ad hoc ipse depositarius admittatur, gloss. l. 42 per text. ibi, t. 14 p. 7. — qualiter agat contra persuadentem servo, aliquid mali faciat, vel peior sit, gloss. l. 29 per illum text. tit. 14 part. 7. qualiter agat contra occisorem servi sui, qui officium habebat, ad damnum sibi ex privatione servi datum, gloss. l. 19 per text. ibi, tit. 15 part. 7. — an et quando teneatur ad damnum datum ab animali suo mansueti, gloss. l. 22 per illum text. — feræ quando utili actione de paupertate conveniri possit, vel non, n. 8 ad fin. l. 25 tit. 15 part. 7. — fundi si ibidem animal adinvenit, an occidere possit, vel detinere, et quando, n. 5 et 6 l. 24 tit. 15 part. 7. — Et quid si dominus animalis non appareat, an fiat processus contra bestiam, et condemnari possit, n. 7 dict. l. 24 ibidem. — Dominus domus propriae, vel conductae, an teneatur ad emendam damni dati, quando ex domo sua aliquid projectum fuit, et an ipse dominus, quod ita solverit, a familiare eji-

ciente recuperare possit, n. 4, 2 et 5 l. 25 per text. ibi, tit. 15 part. 7. — Et quid si plures simul, vel per quartaria inhabitent domum, dict. n. 5 in fin. — Dominus inventus cum uxore vasalli, vel liberti sui, an per ipsum occidi possit, n. 4 et 6 l. 15 tit. 17 part. 7 et ibi n. 7. — Et quid si damnum detur ab animali domini feroci, n. 8 l. 25 per illum text. tit. 15 part. 7.

FEUDI, VEL TERRARUM VEL CASTRI. — Dominus feudi de causa vassallorum suorum cognoscet, etiamsi feudatarius sit clericus, et dominus feudi laicus, n. 2 l. 57 t. 6 part. 1. — Domini terrarum de privilegio de causis vassallorum cognoscunt, et quid ipso negligente; vel quid si coram iustice ordinario Regis, aliquis domino subiectus conqueratur de aliquo, an sit audiendus, n. 8 l. 2 tit. 4 part. 2. — an possint leges facere, vel statuta sine populi consensu, n. 5 l. 12 tit. 4 part. 2. — impediens appellare ad Regem, qualiter puniatur, n. 12 l. 22 t. 15 p. 5. — si malefactores receperint, eosque protegerint, qualiter puniatur, ibi n. 15. — Quod in uno malefactore recepto non procedet. ibi. — Domini terrarum, si a Rege habeant, tenentur cum eo ire ad bellum, n. 15 l. 5 l. 15 part. 2. — Dominus castri, in quo jure haereditario successit, vel alio jure, etc. si talis dominus illud amiserit, et suis sumptibus fuerit recuperatum, an Regi debeat illud dare, n. 6 l. 52 tit. 18 p. 2. — Et quid si castrum istud sit in majoria, et factum sit quod proximè diximus, ibidem. — Domini terrarum, an possint creare tabelliones, et qualia instrumenta, isti facere possint, et ubi, n. 7 l. 5 tit. 19 part. 5. — an possint prohibere ne piscetur, seu venetur in terris suis, n. 4 l. 6 tit. 28 p. 5. — an fruantur terminis sicuti alius civis, sive ibidem inhabitaverint, sive non, n. 9 l. 9 tit. 28 part. 5. — Sive sit monasterium, vel ecclesia, ibidem. — Domini terrarum, sunt ibi cives, et caput civium, dict. n. 9. — Dominus terrae in qua sunt pascua publica, si cives illa dereliquerint, et non sint suae, an sint ipsius domini territorii, num. 4 ad fin. l. 26 tit. 51 part. 5. — Domini qui castella possident, possunt mandare civibus quod illa habeant bene munita, ne propter desidiam perdantur, n. 1 l. 20 tit. 52 part. 5. — terrarum, an possint cogere subditos ad excolenda eorum praedia, et quando sic, n. 2 l. 6 tit. 25 part. 4. — Dominus feudi, an possit privare vassallum a feudo, si servitium non praestet, n. 4 l. 9 tit. 25 part. 4. — an habeat jurisdictionem in vassallum renuntiantem feudum in praeteritis, vel in futuris, et an ad quid tunc vassallus teneatur, dict. n. 4. — Dominus an possit quando voluerit, feudum feudatariis auferre, etiamsi non adsit culpa feudatariorum ibidem n. 5. — terrae si a Rege extra regnum ejiciatur, an Regi bellum facere possit, et an possit subditos Regis depraedare, ibi n. 5 l. 10 per text. ibi, tit. 25 part. 4. — feudi, an totum feudum ad se adjudicabit propter unius vassalli culpam, num. 5 l. 6 tit. 26 part. 4. — potest vassallum suum feudo privare ex pluribus causis, de quibus per gloss. l. 8 per text. ibi, tit. 26 part. 4. — an propter praescriptionem longissimam, vel centenariam, feudo privari possit, si feudatarius in alium feudum transtulerit, et quid si dominus illud sciret, et consentiret, an tunc sit locus praescriptioni, n. 5 l. 10 tit. 26

part. 4.—vel pares curiæ, an cognoscant in causa que est inter ipsum dominum et feudatarium, et quid hodie, an iudex ordinarius cognoscere possit, n. 1 et 2 l. 11 t. 26 part. 4.—est iudex competens in causis vassallorum, et quando, n. 5 cum aliis ibi, per illum text. l. 11 t. 26 part. 5.—Et quid si contentio sit inter duos Comites vel Barones, et quid si non constat de domino, quia litigantes producant diversos investitores, an tunc iudex ordinarius debeat de causa illa cognoscere, n. 5 dict. l. 11 t. 26 part. 4.—Dominus castelli: i petat sibi reddi castellum, quem alius in manu tertii deposuit, cui depositarius reddere teneatur, n. 5 l. 6 tit. 5 part. 5.—Domini terræ dicuntur iudices, sive gubernatores perpetui, et an isti ad emendam damni dati in territorio suo teneantur, n. 8 l. 4 tit. 7 part. 5.—Dominus terræ, an et quando teneatur ad damnum datum mercatoribus in terminis suis, n. 7 dict. l. 4 ibidem.—Domini terrarum obviare debent insidiis, retinendo custodes in insidiosis locis, ubi maleficia solent fieri, ibid.—Et de quibus dominis hoc intelligatur, et quid in domino iustitiaro perpetuo ibi posito, ibid. in n. 8.

VASSALLOREM, dominus feudi de causa vassallorum suorum cognoscit, etiamsi feudatarius sit clericus, et dominus feudis laicus sit, n. 2 l. 57 t. 6 part. 1.—Dominus loquens cum vassallis suis excommunicatis, est excommunicatus, non verò è contra, n. 11 l. 54 tit. 9 part. 1.—Domini terrarum de privilegio de causis vassallorum cognoscunt, et quid ipso negligente aliquid, si coram iudice ordinario Regis aliquis domino subjectus conqueratur de aliquo, an sit audiendus, n. 8 l. 2 tit. 1 part. 2.—Domini, si vassallis et subditis aliqua fecerint gravamina, qualiter debeant puniri, v. n. 6 l. 22 tit. 15 part. 2.—Et quid si Rex dominis istis in aliquo gravet, an propter hoc ipsi hoc facere possint vassallis suis, ibid.—Dominus non iuvans vassallum pereuntem perdit dominium quod in eum habet, n. 6 l. 5 tit. 29 part. 2.—qui alicui rem in feudum concessit, tenetur vassallo de evictione, n. 17 l. 68 tit. 15 part. 5.—an à vassallo vel à liberto ali debeatur, si ad paupertatem devenit, n. 14 l. 8 tit. 22 part. 4.—si vassallum insidiaverit ad mortem sine justa causa, amittit dominium et naturalitatem in eo, n. 5 per text. ibi, l. 3 t. 24 part. 4.—Et an idem sit, si cum uxore vel concubina vassalli dominus concubuerit, ibi n. 6.—Domini in quibus casibus, et quibus modis à vassallis serviri debeant, n. 2 per text. ibi, l. 6 tit. 25 part. 4.—qualiter, et in quibus possint onerare, gravareque vassallos, qui feudum habent ab ipsis, n. 2 usque ad fin.—Et quid in vassallis Burgensibus, seu in aliis subditis ratione jurisdictionis an ad illa onera teneantur, ibid.—Domini de jure non possunt subditis imponere collectas, vel angarias, quia sunt regalia, solique Principi competunt, ibi.—Et quid si alicui domino castrum concedatur sub ejus protectione et regimine cum mero et mixto imperio, an iste dominus collectas imponere possit, vel an jus collectandi remaneat apud eos, quibus primò competeat, dict. n. 2.—Domini non possunt imponere subditis suis angarias, quia ingenui sunt, nisi ex consuetudine, vel conventionè, ibidem.—Neque operas, ibidem.—Domini

an à vassallis hospitari debeant gratis, et an hoc solis Principibus competat, ibidem in fin.—quando ab eorum vassallis subveniuntur, Rex non imponet eis collectam in eodem casu, ibi.—quando juventur consuetudine seu præscriptione inmemoriali in imponendis oneribus, seu exigendis collectis; et quando præsumatur fuisse per metum introductam illam consuetudinem, et qualis demum ista consuetudo sive præscriptio esse debeat, ut per eam dominus in possessorio et petitorio juvetur, et qualiter illam in articulis deducere debeat, ut probet per eam, vel ex ea condemnari possit, dict. n. 2 dict. l. 6 tit. 25 part. 4.—terrarum, an possint cogere subditos ad excollenda eorum prædia, et quando sic, dict. n. 2.—Dominus pro suo vassallo multa facere debet, qui tenetur ei reddere vicem; quod limitatur quindecim modis, ibidem in n. 4.—vassallum suum intra annum alere debet, n. 2 l. 7 tit. 25 part. 4.—an possit vassallum compellere ad non dimitendum feudum, si illud ipse dimittere velit, et quando istud facere possit, n. 5 l. 7 t. 25 p. 4.—Et quando vassallus dominum vult deserere, feudum refutare debet in manibus domini, aliter verò non, n. 8 dict. l. 7 per text. ibi.—Dominus si damnum patiat, eo quòd vassallos suos se facit etiam vassallus alterius, an illud sibi impedire possit, n. 1 l. 8 ibi.—antiquus à vassallo offendi non debet, licet in eo tunc dominium non habeat, si illud antea habuit, n. 2 dict. l. 8 ibi.—debet denunciare vassallo suo, ut servitium sibi debitum offerat, aliàs vassallus non tenetur offerre, et quando, et in quibus sic, n. 2 l. 9 ibi.—qualiter vassallum vocare debeat, et an per litteras illum vocare possit, et quales litteræ esse debeant, ut si ad illam vocationem vassallus non veniat, possit privari feudo, n. 5 l. 9 tit. 25 part. 4.—Et an sufficiat unica interpellatio, an verò trina admonitio requiratur, et an sufficiat mitti proclama generale per terras, et loca domini requirentis, ibid.—Dominus feudi an habeat jurisdictionem in vassallum renuntiantem feudum in præteritis vel in futuris, et ad quid tunc vassallus teneatur, ibi n. 4.—an possit vassallum privare à feudo, si servitium non præstet, dict. n. 4.—Dominus debet à vassallis adjuvari etiam contra Regem in uno casu, n. 11 l. 10 tit. 25 part. 4.—an debeat à domesticis suis, et familiaribus adjuvari contra Regem, quando Rex illum extra regnum eiecit sine expressione causæ; et in casu in quo illud bene licet vassallis, qui à Domino feudum obtinent, n. 11 dict. n. 15 l. 10 tit. 25 part. 4.—ejectus à Rege propter rapinam, an possit vassallos compellere, ut illum insequantur, si ipsi nolint, n. 2 l. 11 tit. 25 part. 4.—vassallorum si propter sui culpam à regno manu Regis fuerit expulsus, qualiter puniatur, si ipse cum vassallis suis postea bellum Regi injecerit, vel deprædare curaverit, n. 6 per text. ibi, l. 11 tit. 25 part. 4.—transferens se ad infideles, ipse, et vassalli illum insequentes prodicionem committunt, n. 1 per text. ibi, l. 15 ibidem.—an à vassallis vel feudatariis defendi debeat, quando ipsi sciunt, et cognoscunt domini sui injustitiam, et quid in aliis, n. 4 l. 5 tit. 26 part. 4.—an à vassallis vel feudatariis adjuvari debeat, quando bellum facere vult contra iustitiam, et hoc clarè et notoriè constat; et quid si de iustitia vel

injustitia ejus dubitetur, an vassallus adjuvare teneatur, n. 5 l. 5 tit. 26 part. 4.—Domini debent esse legales et fideles vassallis suis, illosque adjuvare tenentur sub pœna privationis feudi, ibi n. 6 per text. ibi.—Dominus an totum feudum ad se adjudicabit propter unius vassalli culpam, n. 5 l. 6 tit. 26 part. 4.—potest vassallum suum feudo privare ex pluribus causis, de quibus per gloss. l. 8 per text. ibi, tit. 26 part. 4.—feudi est iudex competens in causis vassallorum, et quando, n. 5 cum aliis ibi per illum text. l. 11 tit. 26 part. 4.—si vendat vassallos suos, an ipsi offerendo pretium domino vel emptori liberentur, n. 5 l. 4 per text. ibi, tit. 15 part. 7.—vassallo vel alii damnum dans, qualiter ad emendam teneatur, et qualiter puniatur, gloss. l. 5 per text. ibi, tit. 15 part. 7.—inventus cum uxore vassalli, vel liberti sui, an per ipsum occidi possit, n. 1 et 6 l. 15 tit. 17 part. 7, et ibi n. 7.

PUNIATUR dominus, si cum esset in periculo vitæ à servo defendatur, et ipse aliquem occiderit, an puniatur, n. 8 l. 5 tit. 21 part. 4.—Et quando et qualiter servum castigare debeat cum causa, vel sine ea, illum poterit tenere in propriis vinculis, et quando, et qualiter illum castigare debeat, et an cum causa possit dominus immodicè servos punire propria auctoritate, n. 1, 2, 3 et 5 l. 6 tit. 21 part. 4.—Dominus si non defendat servum suum, an videatur illum relinquere pro derelicto, n. 2 l. 10 tit. 1 part. 7.—Et si duo sunt æquales domini unius loci, an si unus delinquat, ab alio puniri possit, n. 1 quæst. 6 l. 13 tit. 1 part. 7.—Domini pares in aliquo loco, an unus possit alium punire, et quando, n. 4 l. 16 tit. 28 part. 5.—Dominus si servum suum castigando illum occidit, qualiter puniatur, gloss. l. 9 per text. ibi, tit. 8 part. 7.—puniri non debet propter factum sui servitoris liberi hominis, si ipse illud sibi non mandavit, n. 4 l. 50 tit. 18 part. 2.—si expellat suum feudatarium vel fructuarium, vel qui erat in quasi possessione usufructus, qualiter puniatur; et quid si dominus ab illis per vim expellatur, et privetur jure suo, n. 2 l. 16 per text. ibi, tit. 10 part. 7.—si jubeat servo, vassallo, vel alii damnum dare, qualiter ad emendam teneatur, et qualiter puniatur, gloss. l. 5 per text. ibi, tit. 15 part. 7.—bestiæ feræ, qualiter puniatur, si illa hominem occiderit, vel percusserit, n. 10 l. 25 per illum text. ibi, t. 15 part. 7.

ACCUSAT, VEL ACCUSATUR; dominus an possit criminaliter accusare suum familiarem sine aliqua pœna, n. 5 l. 6 tit. 2 part. 5.—Dominus an possit servum suum in judicio accusare, eo quòd dicit sibi furtum fecisse, n. 4 l. 4 per text. ibi, tit. 14 part. 7.

SERVI, dominus servi ad hoc, ut relevetur ab onere probandi eum servum, si liber se dicat, debet suam possessionem justificare, n. 5 l. 5 tit. 14 part. 5.—Dominus servi qui ideo in servitum venit, quia arma ad infideles portabat, vel aliud simile contra christianos faciebat, an possit talem servum manumittere, n. 4 l. 4 tit. 21 part. 4.—Domini qualiter à servis defendi debeant, n. 4 per text. ibi, l. 5 tit. 21 part. 4.—Dominus bene potest servum suum castigare cum causa, vel sine ea, et illum poterit tenere in propriis vinculis, et quando,

et qualiter illum castigare debeat, et an cum causa possit dominus servos punire propria auctoritate, et an dominus possit illa alimenta denegare, et an eo ipso liber efficiatur, n. 1, 2, 3 et 5 l. 6 tit. 21 part. 4.—si cum uxore sua servum invenerit in rebus veneris, illum occidere poterit, n. 1 l. 6 tit. 21 part. 5.—Et quid si illum invenit cum matre, sorore, concubina, vel nepte ex filio, an et tunc illum occidere possit, ibi n. 7.—Domini qui crudeliter se habent cum servis, amittunt ex hoc ipsorum dominium, et qualiter, n. 9 per text. ibi, dict. l. 6 ibi.—Et an dominus poterit servum suum redimere, iterum suumque facere, ibidem in n. 10.—Dominus si judæus sit, an possit habere servum christianum, n. 1 per text. ibi, l. 8 tit. 21 part. 4.—servi, si infidelis sit, potest cogi ad recipiendum pretium, vel commutationem, si ibi adsit periculum fidei vel fidelium, dict. r. 1 in fin.—amittit dominium sui servi, si servus ad fidem fuerit conversus; et quid si dominus simil cum eo fuerit conversus, ibi in n. 5.—si servum suum per scripturam, vel coram amicis velit manumittere, an illud in presentia quinque testium facere teneatur, n. 5 per text. ibi, l. 1 t. 22 p. 4.—quando servum suum manumittit in testamento, vel per scripturam, vel coram amicis, quam ætatem habere debeat, ibi n. 6 et 7 dict. l. 1.—si communem servum manumittat, an alius ad hoc, vel ad quid compellendus sit, n. 2 l. 2 per text. ibi, t. 22 p. 4.—servi, an à filio pretium sui servi petere possit, quando ejus servus prodicionem Regi aut regno machinatam detegit, ex quo libertatem meruit, n. 6 l. 5 tit. 22 part. 4.—qualiter consulatur, quando ejus servus fuit factus clericus, gloss. l. 18 tit. 6 part. 1.—Et quid si factus sit Episcopus, n. 2 per text. ibi, l. 6 tit. 22 part. 4.—Dominus ex quibus causis servum suum manumissum in servitum redigere possit, n. 5 cum sequentibus per text. ibi, l. 9 t. 22 part. 2.—Et qualis debeat esse injuria, sive offensa illi facta, et an in faciendo, vel non faciendo, ibidem in n. 4.—Et quid si libertus fuerit factus clericus, an et tunc propter ingratitudinem in servitum revocetur, ibidem in n. 9.—Dominus quando ex justa causa libertum in servitum reducit, an illud propria auctoritate facere possit, an vero sententiam iudicis requiratur, ibi n. 7.—suum libertum in servitum poterit reducere, si alius data domino pecunia illum liberum facit, ibi n. 9.—si cum posset ingratum libertum in servitum reducere, illud facere noluerit, sed de eo iudici conqueratur, an debeat audiri, dict. n. 6.—an succedat liberti suo decedenti sine testamento, quando libertus fratrem habeat, n. 1 per text. ibi, l. 10 tit. 22 part. 4.—an possit aliquod interesse prætereendere in bonis liberti clerici, ibidem in n. 2.—servi depositi, qui erat latro, si ipse depositarius non monuit, qualiter teneatur, n. 5 l. 10 per text. ibi, tit. 5 part. 5.—servi, si illum de loco ad locum transtulerit, et pro eo vectigal non solvit, an si postea illum manumiserit, talis manumissio teneat, si facta sit ante motam questionem commissi, n. 5 l. 6 tit. 7 part. 5.—si servum suum instituerit hæredem, per hoc libertatem sibi dare videtur, gloss. l. 5 per text. ibi, tit. 5 part. 6.—Et quid si unus ex dominis servum illum hæredem fecerit, et libertatem dederit, an datio et ins-